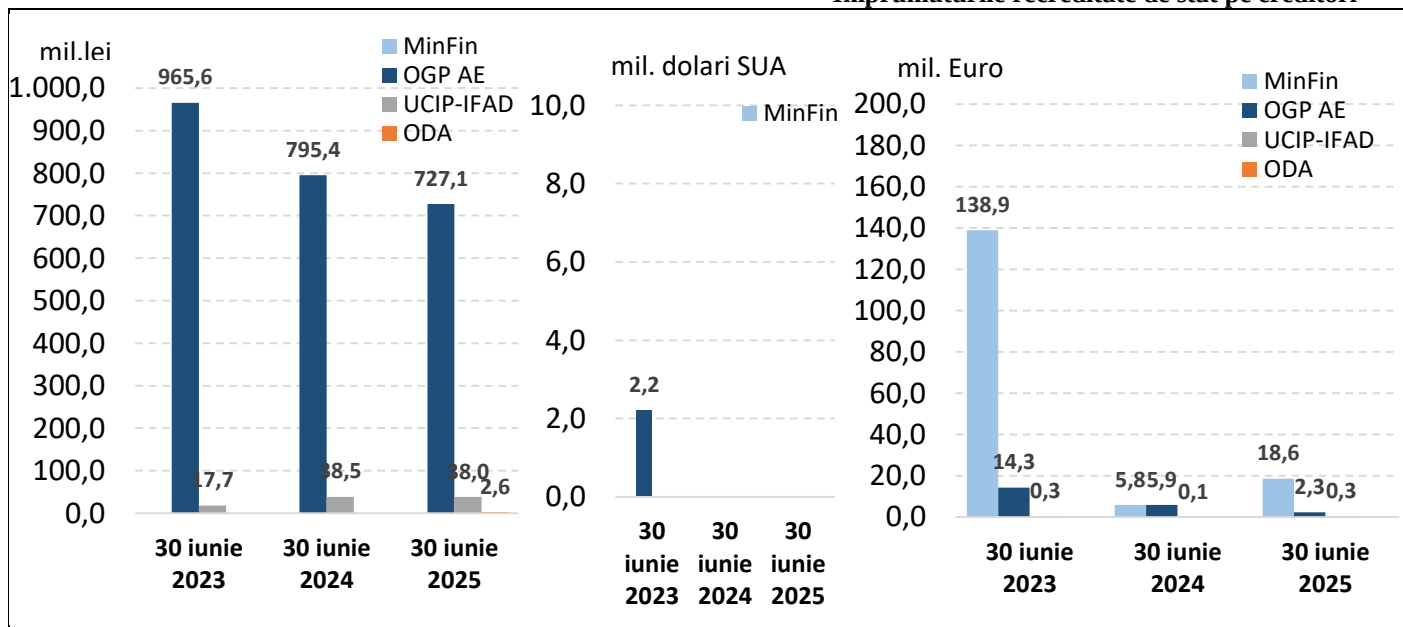

**Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul
Ministerului Finanțelor, Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență
Externă, Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului
Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă și Organizația pentru Dezvoltarea
Antreprenoriatului la situația din 30 iunie 2025**

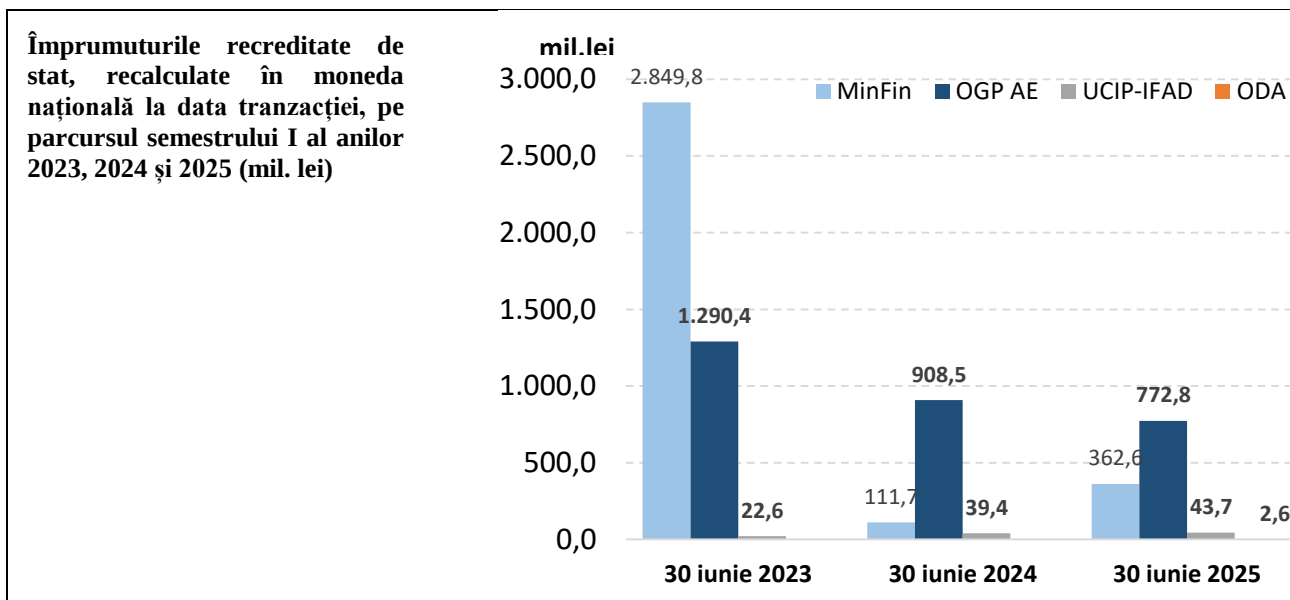
Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor (MinFin), Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (OGP AE), Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD) și Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA).

Pe parcursul semestrului I al anului 2025, din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea sumelor principale, dobânzilor aferente de către băncile, organizațiile de creditare nebancare (OCN) și asociațiile de economii și împrumut (AEÎ) participante la recreditarea de stat) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe au fost recreditate împrumuturi către agenți economici, autorități publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat în valoare de 767,7 mil. lei și 21,2 mil. euro (echivalent a cca 1 181,7 mil. lei), inclusiv: din surse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 715,9 mii lei și 1,4 mil. euro (echivalent a cca 744,0 mil. lei) sau 63,0 % din suma totală recreditată.

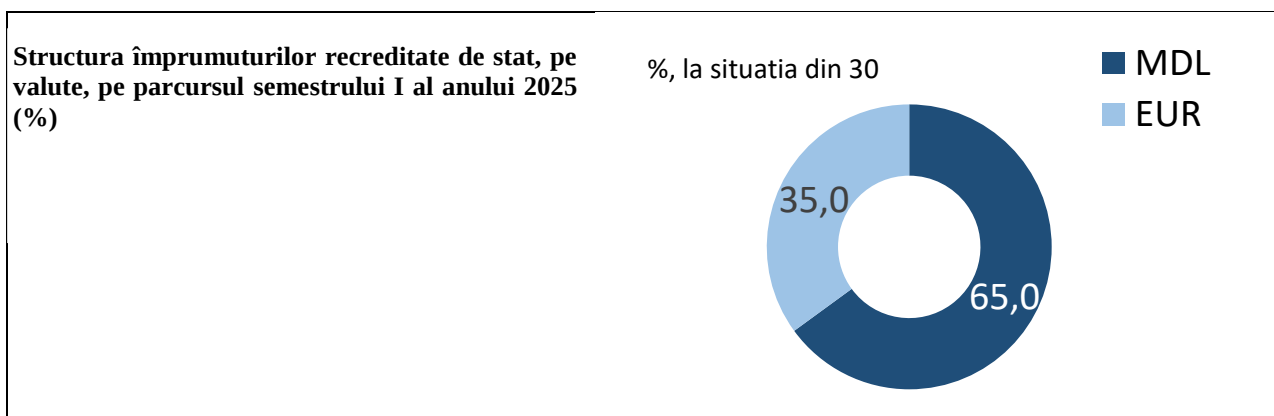
Împrumuturile recreditate de stat pe creditori

În perioada de analiză, se atestă un trend descendent aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe în moneda națională și dolari SUA și un trend ascendent în euro.

Pe parcursul semestrului I al anului 2025 s-a înregistrat o creștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat în comparație cu semestrul I al anului 2024, determinată de o cerere mai mare de recreditare din partea beneficiarilor. Comparativ cu semestrul I al anului 2023 volumul împrumuturilor recreditate a fost în descreștere.

În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de moneda națională cu 65,0%, urmată de euro cu 35,0%.

Sumele recreditate pe parcursul semestrului I al anului 2025 se prezintă după cum urmează:

1) prin intermediul Ministerului Finanțelor – 18,6 mil. euro (echivalent a cca 362,6 mil. lei), inclusiv:

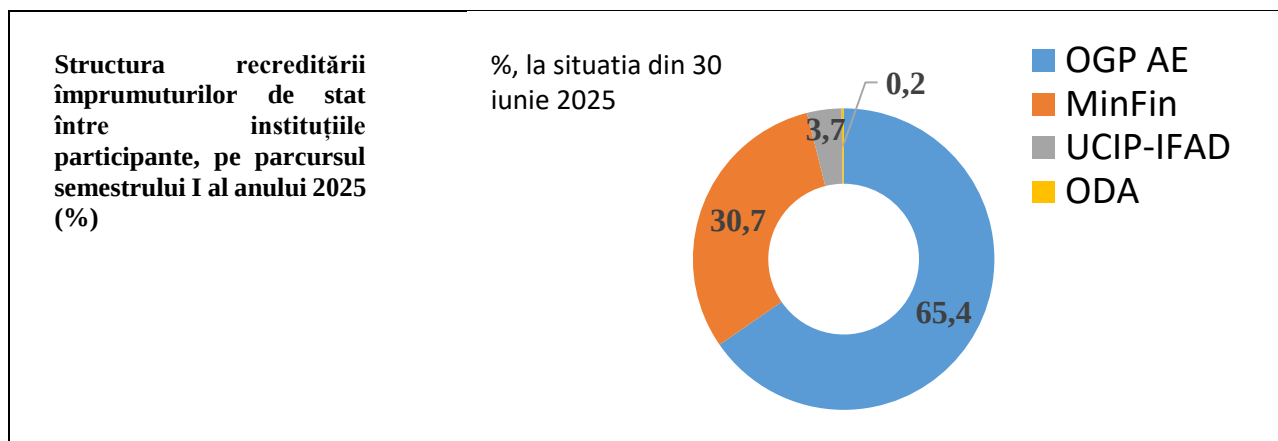
- Proiectul de dezvoltare a Sistemului Electroenergetic (Î.S. „Moldelectrica”) – 4,2 mil. euro;

- Proiectul de interconectare a rețelilor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, faza II (Î.S. „Moldelectrica”) – 0,2 mil. euro;

- Cel de-al doilea Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, finanțat de Banca Mondială (S.A. „Termoelectrica”) – 0,3 mil. euro;

- Proiectul de achiziție a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare (Î.S. „Calea Ferată din Moldova”) – 13,9 mil. euro.

- 2) prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 727,14 mil. lei și 2,3 mil. euro (echivalent a cca 772,8 mil. lei), dintre care:
- resurse recreditate direct din împrumuturile externe – 11,19 mil. lei și 0,9 mil. euro, inclusiv:
 - Proiectul „Livada Moldovei” – 11,19 mil. lei și 0,9 mil. euro;
 - resurse recreditate din mijloacele OGP AE circulante acumulate – 715,95 mil. lei și 1,44 mil. euro, inclusiv:
 - Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 37,93 mil. lei;
 - Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 51,16 mil. lei;
 - Proiectul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 12,87 mil. lei;
 - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA IV) – 16,67 mil. lei;
 - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA V) – 35,19 mil. lei;
 - Programul Rural de Reziliență Economică-Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 35,51 mil. lei;
 - Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA VII, PRR) – 13,88 mil. lei;
 - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 96,14 mil. lei;
 - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 43,18 mil. lei;
 - Proiectul Kreditanstalt für Wiederaufbau (KFW) – 3,78 mil. lei;
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 1 (PAC 1) – 32,73 mil. lei;
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 55,14 mil. lei;
 - Proiectul Livada Moldovei – 212,94 mil. lei și 1,44 mil. euro;
 - Proiectul COVID-19 răspuns de urgență și suport ÎMMM – 68,83 mil. lei.
- 3) prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 38,0 mil. lei și 0,3 mil. euro (echivalent a cca 43,7 mil. lei), din care:
- Proiectul Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (FIDA VIII) – 38,0 mil. lei și 0,3 mil. euro.
- 4) prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului – 2,6 mil. lei.

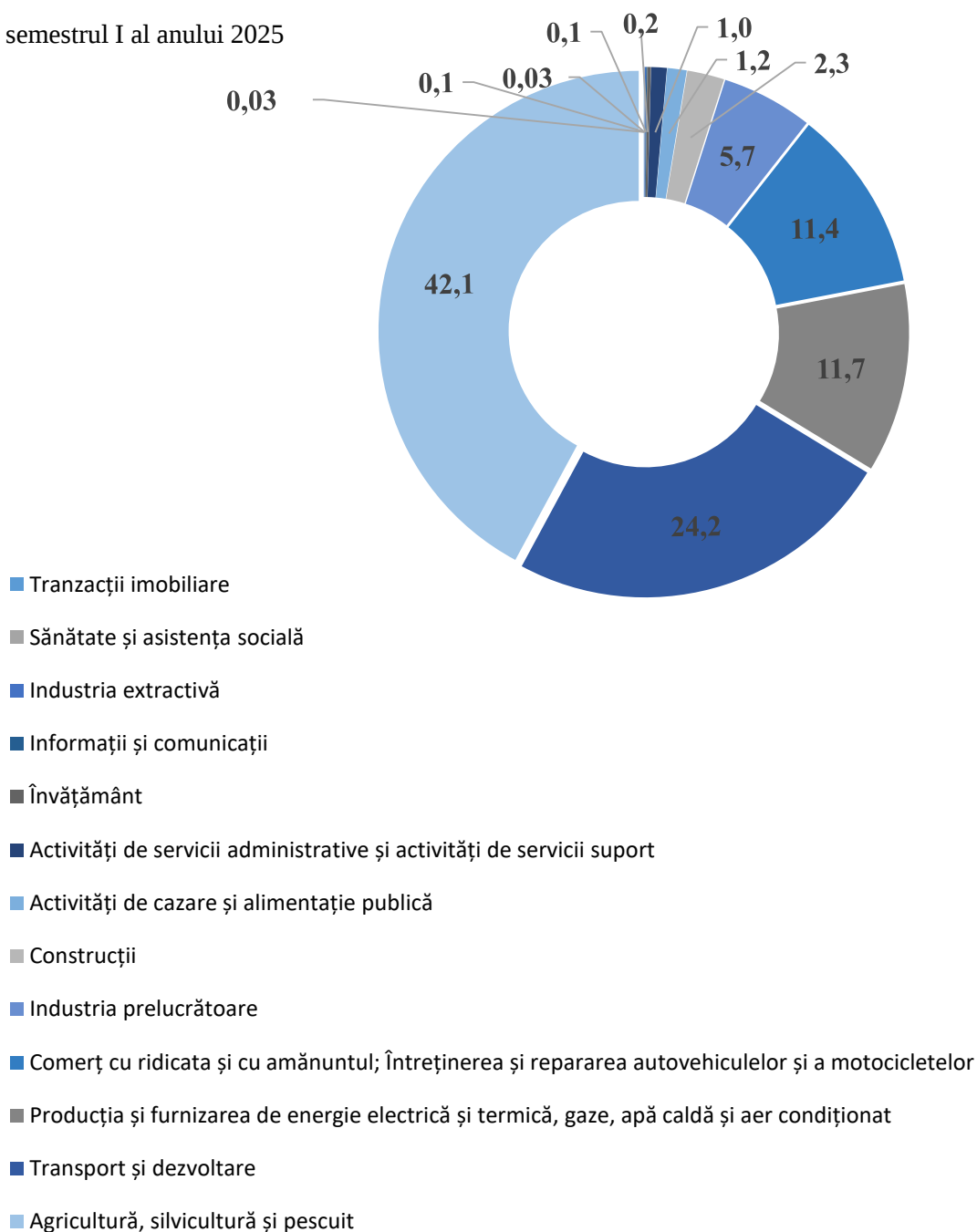

În perioada de referință, cota majoritară de recreditare de stat îi revine Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (65,4%), urmată de Ministerul

Finanțelor cu cota de 30,7%, Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor FIDA cu 3,7% și Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului cu 0,2%.

Structura recreditării împrumuturilor de stat între instituțiile participante, pe parcursul semestrului I al anului 2025 (%)

%, semestrul I al anului 2025

Activitățile economice	mil. lei
Agricultură, silvicultură și pescuit	497,9
Transport și dezvoltare	285,4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	138,7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	134,6
Industria prelucrătoare	67,0
Construcții	27,3
Activități de cazare și alimentație publică	14,2
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	11,5
Învățământ	2,6
Informații și comunicare	0,9
Industria extractivă	0,8
Tranzacții imobiliare	0,4
Sănătate și asistență socială	0,4
TOTAL:	1 181,7

În structura mijloacelor financiare recreditate de stat, pe parcursul semestrului I al anului 2025, sub aspectul activităților economice, ponderea majoritară a fost deținută de sectorul agricultură, silvicultură și pescuit cu 42,1%, urmată de transport și dezvoltare cu 24,2%, cota cea mai mică revinând sectorului tranzacții imobiliare și sănătate și asistență socială - 0,03%.

În perioada de analiză, agenții economici, autoritățile publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat au rambursat suma principală, dobânda și alte plăți aferente în valoare totală de 1 041,2 mil. lei, 1,1 mil. dolari SUA, 244,6 mil. euro și 22,3 mil. Yeni japonezi (echivalent a cca 5 830,7 mil. lei). Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost rambursate – 0,1 mil. lei, 0,6 mil. dolari SUA, 234,2 mil. euro și 22,3 mil. Yeni japonezi.

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă au fost rambursate – 1 000,5 mil. lei, 0,5 mil. dolari SUA și 10,2 mil. euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 119,7 mil. lei, 0,1 mil. dolari SUA și 4,8 mil. euro;

•resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 880,8 mil. lei, 0,4 mil. dolari SUA și 5,4 mil. euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA au fost rambursate – 40,6 mil. lei, 0,008 mil. dolari SUA și 0,2 mil. euro.

4) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului au fost rambursate – 0,04 mil. lei.

La situația din 30 iunie 2025, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați a fost de: 3 934,9 mil. lei, 17,6 mil. dolari SUA, 194,7 mil. euro și 875,1 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 8 173,8 mil. lei). Acest sold s-a majorat cu 130,3 mil. lei față de aceeași perioadă a anului 2024, ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ 1,6%, determinată de o cerere mai mare de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați. Comparativ cu sfârșitul anului 2024 s-a micșorat cu 34,6%, în principal datorită rambursării datoriilor de către beneficiarii recreditați. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 65,0 mil. lei, 15,0 mil. dolari SUA, 142,8 mil. euro și 875,1 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 3 237,4 mil. lei sau 39,61% din suma totală a datoriilor);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA – 3 867,3 mil. lei, 2,6 mil. dolari SUA și 51,9 mil. euro (echivalent a 4 933,8 mil. lei sau 60,36 % din suma totală a datoriilor).

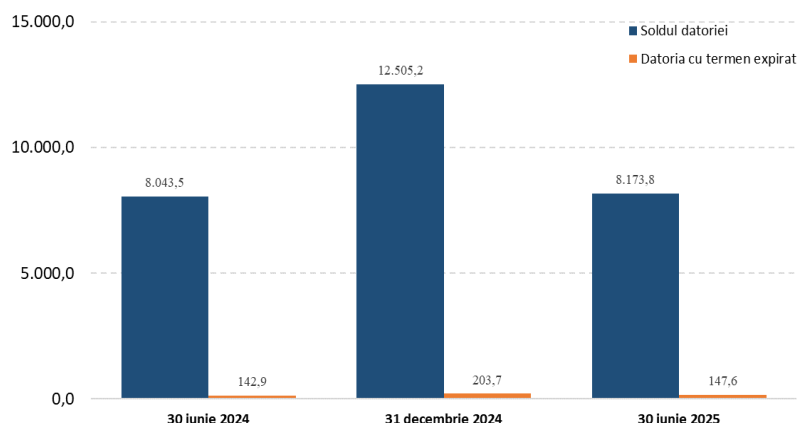
3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) – 2,6 mil. lei sau 0,03% din suma totală a datoriilor.

La situația din 30 iunie 2025, datoria cu termen expirat se înregistrează atât la împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, cât și prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și se cifrează la 67,4 mil. lei, 3,1 mil. dolari SUA și 1,4 mil. euro (echivalent a 147,6 mil. lei). Aceasta reprezintă 1,8% din suma totală a datoriilor și s-a majorat cu 4,7 mil. lei comparativ cu aceeași perioadă a anului 2024, în rezultatul neexecutării graficelor de rambursare a împrumutului de către unii beneficiari recreditați, iar comparativ cu sfârșitul anului 2024, datoria cu termen de achitare expirat s-a micșorat cu 27,5%, datorită anulării datoriilor ca rezultat al încetării procesului de insolabilitate. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 64,2 mil. lei, 3,1 mil. dolari SUA și 0,8 mil. euro (echivalent a 132,8 mil. lei) sau 90,0% din totalul datoriei expirate.

2) pe împrumuturile recreditate și/sau monitorizate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 3,2 mil. lei și 0,6 mil. euro (echivalentul a 14,8 mil. lei) sau 10,0% din totalul datoriei expirate.

**Evoluția datoriilor
beneficiarilor recreditați (mil. lei)**

Ministerul Finanțelor își îndeplinește sarcina de încasare a datoriilor expirate prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, aplicând măsuri de executare silită în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care înregistrează datorii cu termen de achitare expirat pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul semestrului I al anului 2025, la bugetul de stat au fost încasate 1,1 mil. lei, ceea ce constituie 0,02% din suma totală rambursată în perioada de referință.

Analizând structura datoriilor prin prisma beneficiarilor recreditați, se constată că în perioada de referință sunt active operațiunile de recreditare față de 72 de beneficiari recreditați:

1) 29 agenți economici cu soldul datoriilor de 2 862,0 mil. lei sau 35,0% din suma totală a datoriilor, dintre care 131,2 mil. lei sunt datorii cu termen expirat (88,9% din suma totală a datoriilor expirate), dintre care:

a) 14 întreprinderi care au datorii în sumă de 2 663,5 mil. lei activează în regim ordinar. Suma datoriilor cu termen expirat constituie 7,1 mil. lei (4,8% din suma totală a datoriilor expirate);

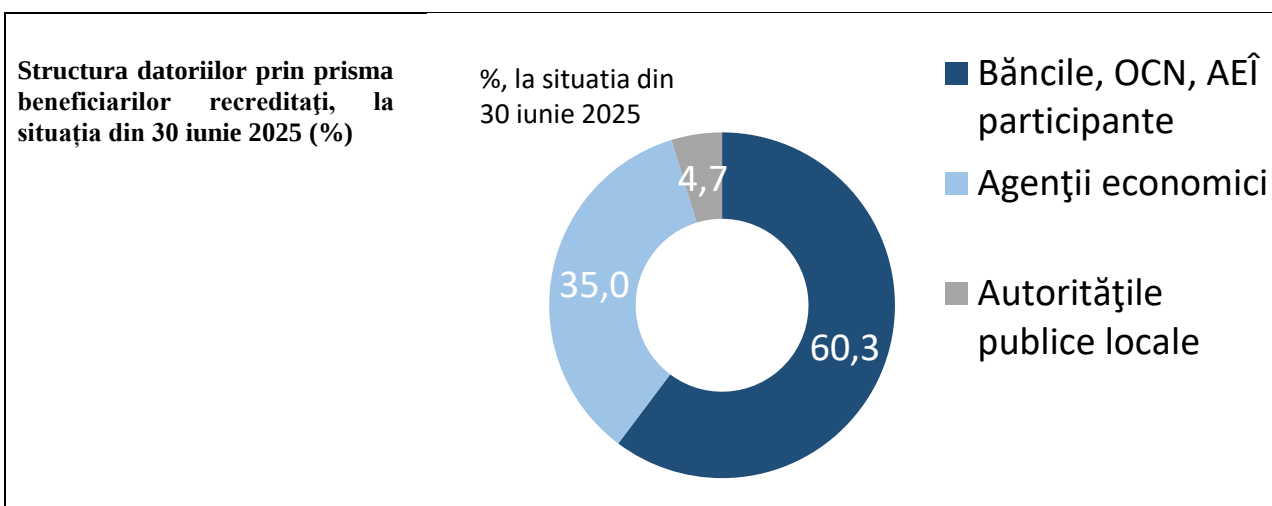
b) 9 întreprinderi care au datorii în sumă de 117,0 mil. lei se află în proces de insolvabilitate conform Legii insolvabilității. Suma datoriilor cu termen expirat constituie 42,6 mil. lei (28,8% din suma totală a datoriilor expirate);

c) 4 întreprinderi care au datorii în sumă de 71,7 mil. lei sunt în incapacitate de plată. Suma datoriilor cu termen expirat constituie 71,7 mil. lei (48,6% din suma totală a datoriilor expirate);

d) 2 întreprinderi au datorii în sumă de 9,8 mil. lei și lipsesc din Registrul de Stat al persoanelor juridice. Suma datoriilor cu termen expirat constituie 9,8 mil. lei (6,7% din suma totală a datoriilor expirate). De la agenții economici nominalizați nu este posibilitatea reală de rambursare a datoriilor cu termen expirat.

2) 24 autorități ale administrației publice locale dețin datorii în sumă de 386,9 mil. lei (4,7% din suma totală a datoriilor). Suma datoriilor cu termen expirat constituie 13,1 mil. lei (8,9% din suma totală a datoriilor expirate);

3) 19 bănci, organizații de creditare nebancare și asociații de economii și împrumut participante la recreditarea de stat înregistrează datorii în sumă de 4 924,9 mil. lei (60,3% din suma totală a datoriilor), dintre care 3,3 mil. lei sunt cu termen expirat (2,2% din suma totală a datoriilor expirate).

Conform datelor prezentate în diagrama, datoriile băncilor, organizațiilor de creditare nebankare și asociațiilor de economii și împrumut participante la recreditarea de stat reprezintă ponderea majoritară, de 60,3% din totalul datoriilor, urmate de agenții economici cu o cota de 35,0% și autoritățile publice locale cu 4,7 la sută.

Soldul datoriilor la împrumuturile recreditate, repartizat după forma de proprietate a beneficiarilor recreditați, este redat în tabelul de mai jos:

Soldul datoriilor la împrumuturile recreditate de stat pe debitori, la 30.06.2025

Nr. d/o	Beneficiarii recreditați	Numărul beneficiarilor	Soldul datoriei		Soldul datoriei cu termenul de achitare expirat	
			mil. lei	%	mil. lei	%
1.	Întreprinderile de stat	6	2 604,6	31,9	67,2	45,5
2.	Întreprinderile municipale	8	206,6	2,5	14,0	9,5
3.	Autoritățile publice locale	24	386,9	4,7	13,1	8,9
4.	Întreprinderile din sectorul privat	15	50,8	0,6	50,0	33,9
5	Băncile, OCN, AEÎ participante	19	4 924,9	60,3	3,3	2,2
	Total	72	8 173,8	100,00	147,6	100,0

Analizând datoriile beneficiarilor recreditați din perspectiva domeniilor activităților economice s-au înregistrat datorii la împrumuturile recreditate după cum urmează:

1) agricultură, silvicultură și pescuit – 3 156,9 mil. lei sau 38,6% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

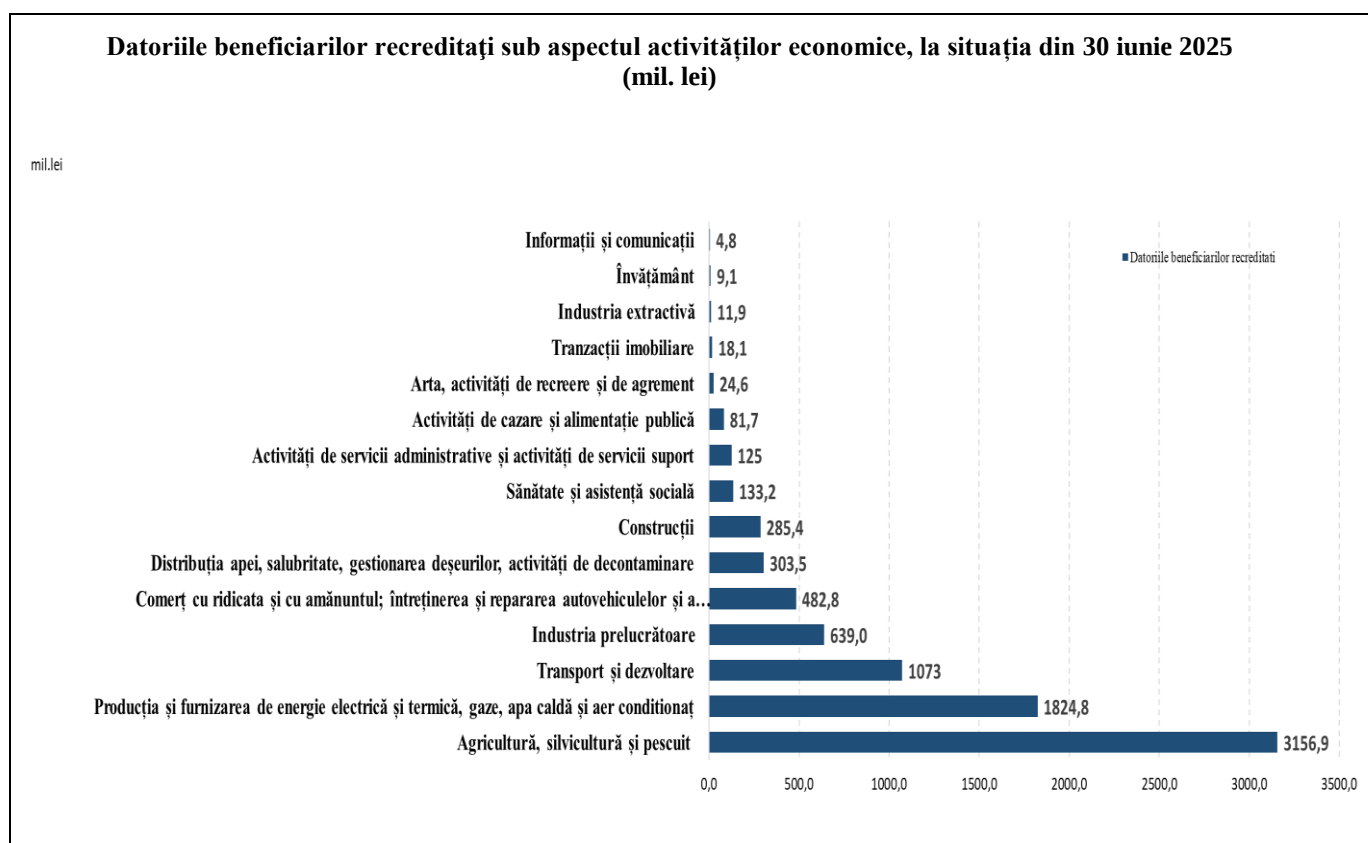
2) producția și furnizarea de energie termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 1 824,8 mil. lei sau 22,3% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

3) transport și dezvoltare – 1 073,0 mil. lei sau 13,1% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

4) industria prelucrătoare – 639,0 mil. lei sau 7,8% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

5) comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor – 482,8 mil. lei sau 5,9% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;

- 6) distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – 303,5 mil. lei sau 3,7% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;
- 7) construcții – 285,4 mil. lei sau 3,5% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;
- 8) activități de servicii administrative și activități de servicii suport – 125,0 mil. lei sau 1,5% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;
- 9) sănătate și asistență socială – 133,2 mil. lei sau 1,6% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;
- 10) activități de cazare și alimentație publică – 81,7 mil. lei sau 1,0% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;
- 11) arta, activități de recreere și de agrement – 24,6 mil. lei sau 0,3% din suma totală a împrumuturilor recreditate;
- 12) tranzacții imobiliare – 18,1 mil. lei sau 0,2% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate;
- 13) învățământ – 9,1 mil. lei sau 0,1% din suma totală a împrumuturilor recreditate;
- 14) informații și comunicare – 4,8 mil. lei sau 0,06% din suma totală a împrumuturilor recreditate;
- 15) industria extractivă – 11,9 mil. lei sau 0,1% din suma totală a datoriilor împrumuturilor recreditate.

Conform graficului prezentat ponderea majoritară din structura datoriilor beneficiarilor recreditați revine activității economice agricultură, silvicultură și pescuit cu 38,6%, urmată de activitatea producția și furnizarea de energie termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 22,3%, în timp ce activității informații și comunicații îi revine ponderea cea mai mică, de 0,06 la sută.